

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

**ТИМЧАСОВЕ ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПОРЯДОК ОРГАНІЗАЦІЇ
ТА ПРОВЕДЕННЯ ДУАЛЬНОГО НАВЧАННЯ
В НАЦІОНАЛЬНОМУ ТЕХНІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»**

**Затверджено Вченою Радою НТУ «ХП»
«28» лютого 2023 р. Протокол №2
Введено в дію наказом ректора
«6» березня 2023 р. №58 ОД**

Харків
2023

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Тимчасове положення «Про порядок організації та проведення дуального навчання в Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут» (далі – Положення) визначає порядок організації та проведення дуального навчання студентів денної форми навчання в НТУ «ХПІ» (далі Університет) та на підприємствах відповідного профілю незалежно від форми власності, виду діяльності та господарювання (далі – Суб'єкти господарювання) згідно затвердженого графіку.

1.2. Положення розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2022–2032 рр., Постанови Кабінету Міністрів України від 16 січня 2013 р. № 20 «Про затвердження Порядку укладення договору про стажування студентів вищих та учнів професійно-технічних навчальних закладів на підприємствах, в установах та організаціях і Типової форми договору про стажування студентів вищих та учнів професійно-технічних навчальних закладів на підприємствах, в установах та організаціях», Розпорядження Кабінету Міністрів України від 03.04.2019 р.

№ 214-р «Про затвердження плану заходів з реалізації Концепції підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти» та Наказу Міністерства освіти і науки України від 15.10.2019 р. № 1296 «Щодо запровадження пілотного проекту у закладах фахової перед вищої освіти та вищої освіти з підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти», «Положення про організацію освітнього процесу в НТУ «ХПІ» та з метою посилення практичної підготовки студентів.

1.3. Метою впровадження дуальної форми здобуття освіти є підвищення якості професійної підготовки здобувачів освіти.

1.4. Основними завданнями навчання за дуальною формою є:

- зміцнення та удосконалення практичної складової освітнього процесу із збереженням достатнього рівня теоретичної підготовки;

- забезпечення взаємозв'язку, взаємопроникнення та взаємовпливу різних систем (наука і освіта, наука і виробництво чи громадський сектор) для впровадження важливих змін, спрямованих на підвищення якості освіти;

- підвищення якості підготовки фахівців відповідно до реальних вимог ринку праці та забезпечення національної економіки кваліфікованими фахівцями;

- посилення ролі роботодавців та фахових об'єднань у системі підготовки кваліфікованих кадрів від формування змісту освітніх програм до оцінювання результатів навчання;

- модернізація змісту освіти з метою приведення їх до відповідності сучасному змісту професійної діяльності;

- підвищення рівня конкурентоздатності випускників Університету в умовах глобалізації та сприяння росту рівня зайнятості молоді;
- скорочення періоду адаптації випускників до професійної діяльності;
- підвищення мотивації здобувачів освіти до навчання.

1.5. У Положенні вжито терміни у такому значенні:

Координатор дуального навчання від Університету – посадова особа університету, яка відповідає за організацію навчання за дуальною формою здобуття освіти та призначається ректором Університету.

Координатор дуального навчання від Суб'єкта господарювання – посадова особа, яка відповідає за організаційно-методичний супровід навчання за дуальною формою здобуття освіти та призначається керівником суб'єкта господарювання.

Куратор дуального навчання – педагогічний, науково-педагогічний працівник університету, який контролює виконання індивідуального навчального плану дуального навчання і програми практичного навчання на робочому місці за дуальною формою здобуття освіти та призначається ректором університету.

Наставник дуального навчання – кваліфікований працівник Суб'єкта господарювання, який керує навчанням здобувачів освіти на робочих місцях відповідно до програми практичного навчання на робочому місці та призначається керівником суб'єкта господарювання.

Навчання за дуальною формою – це форма організації освітнього процесу для здобувачів освіти денної форми, що здійснюється на основі встановлення рівноправного партнерства Університету та Суб'єкта господарювання, що володіє ресурсами, необхідними для здійснення практичного навчання здобувачів освіти на робочому місці в поєднанні з виконанням посадових обов'язків відповідно до трудового договору, з метою набуття останніми досвіду практичного застосування компетентностей та їх адаптації в умовах реальної професійної діяльності.

Інші терміни вживаються у значеннях, що визначені Законом України «Про освіту» та іншими нормативними документами.

1.6. Дуальну форму здобуття освіти можуть обирати здобувачі вищої освіти, які навчаються за денною формою або іншими формами здобуття освіти та виявили особисте бажання, а також пройшли відбір у роботодавців.

1.7. Здобувач вищої освіти укладає тристоронній договір із Університетом та роботодавцем щодо навчання за дуальною формою здобуття вищої освіти і має виконувати свої зобов'язання в рамках договору.

1.8. Підготовка фахівців за дуальною формою здобуття вищої освіти в Університеті може здійснюватись як у складі окремої групи здобувачів вищої освіти, так і індивідуально.

1.9. Дуальна форма здобуття вищої освіти у складі окремої групи здобувачів вищої освіти – це організація освітнього процесу за дуальною формою здобуття вищої освіти, яке передбачене освітньою програмою, навчальним планом і графіком освітнього процесу. Графік освітнього процесу розробляється з урахуванням специфіки кожного конкретного підприємства, установи, організації та вимог до компетентності та кваліфікації здобувача вищої освіти.

1.10. Дуальна форма здобуття вищої освіти індивідуальна – це організація освітнього процесу за дуальною формою здобуття вищої освіти фахівця у межах замовлення окремими суб'єктами ринку здобувачів вищої освіти щодо проходження виробничого навчання на конкурсній основі.

2. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ ДУАЛЬНОГО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ УНІВЕРСИТЕТУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ (ОРГАНІЗАЦІЯХ, УСТАНОВАХ)

2.1. Університет приймає рішення про впровадження дуальної форми здобуття освіти на основі досліджень ринку праці та визначає перелік освітніх програм, за якими навчання за дуальною формою є доцільним.

2.2. Для організації здобуття освіти за дуальною формою можна залучати суб'єктів господарювання, діяльність яких відповідає профілю освітніх програм і які можуть забезпечити практичне навчання на робочих місцях для здобувачів освіти; а саме:

- можливість впливати на навчальний процес підготовки спеціалістів з тими знаннями, вміннями та компетенціями, які необхідні у нинішній час;

- можливість відбору кваліфікованих спеціалістів які є орієнтованими на діяльність компанії та пристосованими до особливостей і умов конкретної практичної діяльності, особливостей поточних умов ринку праці тощо.

2.3. Ініціаторами організації навчання за дуальною формою можуть бути як університет, так і суб'єкти господарювання та здобувачі освіти.

2.4 Відносини між Університетом, Суб'єктом господарювання та здобувачем освіти з усіх питань організації навчання за дуальною формою регулюються цим Положенням та тристороннім договором про здобуття освіти за дуальною формою (Додаток 1), а також іншими договорами та законодавчими актами.

2.5. Для організації та проведення дуального навчання Університет:

- за погодженням із Суб'єктом господарювання розробляє та затверджує програму дуального навчання, індивідуальний навчальний план здобувача освіти, графік освітнього процесу, план заходів із забезпечення освітнього процесу та забезпечує реалізацію програми дуального навчання. Графік освітнього процесу передбачає чергування теоретичної підготовки в

Університеті з практичним навчанням на виробництві. Періодичність чергування може бути різною та залежати від мети навчання, навчально-матеріальної бази, викладацького складу навчального закладу та конкретного підприємства (організації, установи);

- розробляє договір між Університетом та Суб'єктом господарювання (Додаток 2);

- погоджує з Суб'єктом господарювання терміни проведення дуального навчання та персональний склад студентів, що до них направляються на навчання;

- організовує підготовку та укладання договорів між студентом та Суб'єктом господарювання про дуальне навчання;

- видає накази з організації дуального навчання та направлення студентів до Суб'єкта господарювання;

- несе відповідальність за якість підготовки студента в Університеті;

- сумісно з Суб'єктом господарювання організовує та проводить оцінку загальних та професійних компетенцій студента – атестацію, веде облік успішності за програмою дуального навчання.

2.6. Договір між Університетом та Суб'єктом господарювання визначає: мету навчання, вид трудової діяльності після закінчення навчання, зміст, початок та тривалість навчання, навчальні заходи поза підприємством, тривалість робочого дня, тривалість випробувального терміна, умови, за яких договір може бути розірваним.

2.7. Здобуття освіти за дуальною формою здійснюється відповідно до освітніх програм Університету. Особливості організації освітнього процесу за дуальною формою відображаються в навчальних планах. Зокрема, в навчальних планах допускається встановити:

- більшу або меншу за визначену графіком навчального процесу кількість тижнів аудиторних занять на семестр та відповідну кількість аудиторних годин на тиждень;

- практичну підготовку, яка здійснюється протягом всього навчання та не виноситься окремо в графік навчального процесу;

- заліки та іспити, які складаються протягом семестру до його завершення та не виносяться окремо в графік навчального процесу;

- кількість годин аудиторних занять на тиждень та/або кількість кредитів освітніх компонент, що може бути більша або менша за визначені обсяги;

- кількість аудиторних годин на тиждень, що може відповідати або бути більше чи менше ніж кількість кредитів в дисципліні на семестр;

- кількість годин аудиторних занять в одному кредиті ЄКТС більше 50% або менше 33% від загального обсягу годин на навчальну дисципліну.

Усі особливості навчальних планів освітніх програм, за якими передбачено здобуття освіти за дуальною формою, враховуються в індивідуальному порядку з методистом навчального відділу.

2.8. Програма дуального навчання розробляється відповідним факультетом/інститутом (випускового кафедрою), погоджується з Суб'єктом господарювання та повинна передбачати:

- засвоєння студентами загальних та професійних компетенцій із спеціальності відповідно до державних стандартів освіти, програм навчальних дисциплін, окремих модулів, програм практики тощо;

- набуття студентами практичного досвіду з урахуванням змісту програми підготовки фахівців;

- суміщення навчання на підприємстві (організації, установі) та в університеті. Програма дуального навчання має відповідати потребам конкретного робочого місця студента та враховувати те, що він є «співробітником» підприємства (організації, установи).

2.9. Для організації і проведення дуального навчання Університет визначає координатора (-ів) дуального навчання від Університету, які відповідають за взаємодію між Університетом та суб'єктом господарювання та виконують інші функціональні обов'язки відповідно до п. 6.1.1.

2.10. Для організації і проведення дуального навчання Суб'єкт господарювання:

- укладає договір про дуальне навчання з Університетом;

- в особі координатора від Суб'єкта господарювання долучається до розробки програми дуального навчання, індивідуального навчального плану здобувача освіти, графіку освітнього процесу, плану заходів із забезпечення освітнього процесу та забезпечує реалізацію програми дуального навчання;

- погоджує з Університетом терміни проведення дуального навчання та персональний склад студентів, що до них направляються на навчання;

- приймає студентів на навчання в кількості та строки, погоджені з Університетом;

- укладає зі студентами договір про дуальне навчання (Додаток 3);

- знайомить студентів зі Статутом, правилами внутрішнього трудового розпорядку, охорони праці та пожежної безпеки, можливостями працевлаштування на підприємстві тощо;

- закріплює за кожною групою (особою) наставника з числа найбільш кваліфікованих фахівців;

- забезпечує реалізацію програми дуального навчання на підприємстві (організації, установі) та створює умови для його проведення;

- забезпечує доступ студентів до практичних матеріалів та процесів відповідно до завдань дуального навчання;

- у разі надання робочого місця в технологічному процесі виплачує заробітну плату;

- сумісно з Університетом проводить оцінку загальних та професійних компетенцій студента – атестацію (Додаток 4);

- після закінчення навчання видає висновок, який має містити дані про вид, тривалість, мету навчання та відомості про професійні знання, уміння і навички.

2.11. Для організації здобуття освіти за дуальною формою в Університеті можуть використовувати одну із моделей:

- інтегрована модель: модель поділеного тижня (кілька днів протягом тижня в Університеті, інша частина тижня – на робочому місці);

- блочна модель: навчання в Університеті та на робочому місці за блоками (2 тижні, місяць, семестр);

- часткова модель: частина навчання на робочому місці покривається за рахунок навчання у навчальних центрах.

- інші, виходячи з специфіки освітньої програми.

2.12. Практичне навчання на робочих місцях є складовою освітньої програми та обліковується у кредитах ЄКТС, і має становити не більше 50 відсотків від загального обсягу освітньої програми. Контроль за виконанням програми практичного навчання на робочому місці здійснюють спільно Суб'єкт господарювання та Університет.

2.13. Облік виконання обсягу освітньої програми за дуальною формою здійснює група забезпечення на чолі з гарантом освітньої програми.

2.14. Оцінювання результатів навчання здобувача освіти здійснює Університет спільно із Суб'єктом господарювання.

2.15. Підсумкову атестацію здобувача освіти за дуальною формою освіти здійснюють у формі захисту кваліфікаційної дипломної роботи або у формі атестаційного іспиту. Тематику кваліфікаційної дипломної роботи або перелік питань для атестаційного іспиту погоджують із Суб'єктом господарювання.

2.16. Інформація про здобуття освіти за дуальною формою має бути відображена у документах про освіту (додаток до диплома).

3. УМОВИ ПРОВЕДЕННЯ КОНКУРСНОГО ВІДБОРУ НА ІНДИВІДУАЛЬНЕ ДУАЛЬНЕ НАВЧАННЯ

3.1. Конкурсний відбір проводиться у разі, якщо кількість здобувачів, що навчаються за обраною спеціальністю та бажають навчатися за дуальною формою перевищує кількість вакантних місць на підприємстві.

3.2. Конкурсний відбір проводиться після отримання заявки від підприємства з визначенням потреби у фахівцях та терміну виробничого навчання студентів після чого даються публічне оголошення в університеті про початок конкурсу.

3.3. Критерії конкурсного відбору мають бути оприлюднені на сайті інституту (факультету) заздалегідь та враховувати рейтинг студентів.

4. ПОРЯДОК ЗАРАХУВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ НА НАВЧАННЯ ЗА ДУАЛЬНОЮ ФОРМОЮ ТА УКЛАДЕННЯ ДОГОВОРУ

4.1. Інформація про можливість дуального навчання студентів має розміщуватися на офіційному сайті факультету (інституту) чи кафедри, що організовує навчання за дуальною формою.

4.2. Підставою для організації навчання за дуальною формою здобуття освіти є заява здобувача освіти денної форми або, у разі недосягнення повноліття, заява одного з батьків чи інших законних представників, успішне проходження здобувачем освіти процедури відбору, яку реалізують суб'єкти господарювання спільно із НТУ «ХПІ» та підписання договору.

4.3. Укладення договорів про дуальне навчання, організація та проведення виробничого навчання за професіями, пов'язаними з роботами із шкідливими та важкими умовами праці, а також з роботами підвищеної небезпеки, здійснюється відповідно до законодавства з охорони праці та з урахуванням вимог нормативно-правових актів, які регламентують умови праці і навчання за такими спеціальностями.

4.4. Строк практичної підготовки (навчання) здобувачів вищої освіти на підприємстві за дуальною формою здобуття вищої освіти не може перевищувати шести місяців за навчальний рік.

4.5. Тристоронній договір (Додаток 1) про дуальне навчання укладається у трьох примірниках, один з яких зберігається в Університеті (деканаті факультету чи дирекції інституту), другий – на Підприємстві, третій – у студента.

4.6. Зміни до договору вносяться за згодою сторін шляхом укладення додаткового договору, що є невід'ємною частиною договору про дуальне навчання.

4.7. Договір може бути розірваний на вимогу однієї із сторін у разі порушення його умов.

4.8. Дія договору може бути продовжена на період відсутності студента з поважної причини за наявності відповідних документів (довідка лікаря, довідка з деканату тощо).

4.9. Укладання договорів здійснює деканат факультету (дирекція інституту) за заявками випускових кафедр.

4.10. У разі переведення здобувача освіти на навчання за дуальною формою чи передчасного припинення дії договору про співпрацю з реалізації практичної підготовки здобувачів вищої освіти з елементами за дуальної форми організації навчання за здобувачем освіти зберігається джерело фінансування освітньої послуги (бюджет, контракт за власні кошти, контракт за кошти третьої особи).

4.11. У разі переведення здобувача освіти, що навчається за кошти державного бюджету, на навчання за дуальною формою чи передчасного припинення дії договору про співпрацю з реалізації практичної підготовки здобувачів вищої освіти з елементами за дуальної форми організації навчання за здобувачем освіти зберігається право на отримання стипендії та інших соціальних гарантій згідно з чинним законодавством.

5. ПОРЯДОК ВИРОБНИЧОГО НАВЧАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ

5.1. Суб'єкт господарювання визначає координатора дуального навчання та наставника дуального навчання, які разом із студентом, який отримав право на дуальне навчання, розробляють індивідуальну програму та визначають перелік робіт.

5.2. Тривалість роботи під час виробничого навчання на підприємстві не повинна перевищувати тривалості робочого часу, встановленого законодавством для відповідної категорії працівників.

5.3. Індивідуальна програма дуального навчання студента може бути скоригована під час її виконання, зокрема з метою врахування змін, які відбуваються у відповідній сфері професійної діяльності, в організації роботи на підприємстві, особливостей засвоєння студентом індивідуальної програми дуального навчання.

5.4. Одночасно з укладенням договору про виробниче навчання Суб'єкт господарювання затверджує індивідуальну програму дуального навчання та видає наказ про виробниче навчання на підприємстві, у якому зазначаються терміни і місце його проходження (структурний підрозділ), спеціальність (кваліфікаційний рівень) студента, режим виробничого навчання, а також його керівник.

5.5. Суб'єкт господарювання відповідає за створення належних умов роботи при дуальному навчанні студента, дотримання правил і норм охорони праці, безпеки праці та виробничої санітарії, про що видається відповідний наказ на підприємстві.

5.6. Після закінчення виробничого навчання студента на підприємстві йому видається висновок про його результати, в якому зазначаються виконані роботи, оцінка якості їх виконання, а також характеристика професійної компетентності, особистих та ділових якостей студента.

5.7. Запис про виробниче навчання студента на підприємстві вноситься до трудової книжки студента, яка (у разі потреби) оформляється згідно із законодавством.

6. ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ ЗА ДУАЛЬНОЮ ФОРМОЮ

6.1. Для НТУ «ХП»:

6.1.1. Координатор дуального навчання від Університету:

- організовує пошук та попередній відбір суб'єктів господарювання, діяльність яких відповідає профілю відповідних освітніх програм і може забезпечити формування програмних результатів навчання;

- ініціює та реалізує переговорний процес з суб'єктами господарювання щодо спільного впровадження дуальної форми здобуття освіти;

- готує та узгоджує двосторонні договори про співпрацю з суб'єктами господарювання щодо партнерства в організації здобуття освіти за дуальною формою;

- проводить інформаційну роз'яснювальну роботу серед здобувачів освіти щодо особливостей та переваг здобуття освіти за дуальною формою;

- координує організацію відбору здобувачів освіти, що бажають перейти на дуальну форму здобуття освіти та погоджує їх персональний склад з суб'єктами господарювання;

- організовує обговорення із суб'єктами господарювання змісту відповідних освітніх програм на предмет відповідності професійним стандартам та вимогам до компетентностей майбутніх фахівців;

- ініціює і контролює створення та узгодження програми навчання на робочих місцях;

- ініціює та контролює створення індивідуальних робочих навчальних планів;

- готує та погоджує з усіма сторонами договори про дуальну форму здобуття освіти;

- забезпечує неперервну комунікацію між усіма сторонами для усунення можливих недоліків в організації навчання та вирішення поточних проблем, що можуть виникати;

- ініціює та контролює призначення куратора дуального навчання для кожного здобувача освіти за дуальною формою;

- координує роботу кураторів дуального навчання;

- контролює проведення позапланового інструктажу здобувачів освіти з безпеки життєдіяльності в разі переходу на навчання за дуальною формою;

- бере участь в аналізі результатів та якості навчання за дуальною формою здобуття освіти і вносить пропозиції своєму керівництву щодо її поліпшення.

6.1.2. Куратор дуального навчання:

- формує індивідуальні навчальні плани, враховуючи потреби суб'єкта господарювання;

- забезпечує поточний контроль за виконанням індивідуального навчального плану;

- підтримує постійну комунікацію із здобувачем освіти та представниками суб'єкта господарювання (зокрема, наставником дуального навчання) з метою вчасного вирішення поточних питань та забезпечення виконання освітньої програми в повному обсязі;

- за потреби ініціює внесення змін до індивідуального навчального плану в процесі навчання за дуальною формою здобуття освіти.

6.1.3. Університет за потреби надає своєчасну методичну допомогу з організації навчання на робочих місцях співробітникам суб'єктів господарювання, задіяних в організації навчання за дуальною формою.

6.1.4. Університет може звертатися до суб'єктів господарювання із запитом щодо стажування в його підрозділах науково-педагогічних та педагогічних працівників.

6.1.5. Для контролю якості навчання Університет має проводити регулярні зустрічі зі суб'єктами господарювання (не рідше одного разу на рік) та забезпечити зворотній зв'язок від здобувачів освіти за участі куратора про відповідність теоретичної та практичної частин програми навчання на робочих місцях.

6.1.6. Університет забезпечує можливість проведення спільного оцінювання результатів навчання здобувачів освіти за дуальною формою за участі представників відповідних суб'єктів господарювання.

6.2. Для суб'єкта господарювання:

6.2.1. Суб'єкт господарювання може звертатися до Університету із ініціативою щодо впровадження дуальної форми здобуття освіти.

6.2.2. Суб'єкт господарювання може вносити пропозиції щодо зміни змісту освітніх програм та оновлення навчальних планів, ініціювати створення нових освітніх програм у порядку, визначеному законодавством.

6.2.3. Суб'єкт господарювання призначає координатора дуального навчання від суб'єкта господарювання для забезпечення організаційно-методичного супроводу навчання за дуальною формою здобуття освіти та ефективної комунікації із Університетом.

6.2.4. Суб'єкт господарювання призначає здобувачеві освіти наставника дуального навчання з найбільш досвідчених кваліфікованих фахівців.

6.2.5. Суб'єкт господарювання проводить необхідні інструктажі з техніки безпеки та охорони праці здобувачів освіти на виробництві.

6.2.6. Суб'єкт господарювання контролює забезпечення здобувачів освіти необхідними предметами та засобами праці.

6.2.7. Суб'єкт господарювання створює умови для підвищення професійного рівня працівників, які здійснюють навчання здобувачів освіти на робочому місці (наставників).

6.2.8. Суб'єкт господарювання організовує погодження договорів про дуальну форму здобуття освіти та відповідні індивідуальні навчальні плани;

6.2.9. Координатор дуального навчання від суб'єкта господарювання:

- відповідає за співпрацю із Університетом з питань узгодження (створення, перегляду та удосконалення) освітньої програми, за якою навчатимуть за дуальною формою та індивідуальних навчальних планів;

- бере участь у відборі здобувачів освіти, що бажають перейти на дуальну форму здобуття освіти за відповідними освітніми програмами;

- супроводжує реалізацію практичної складової дуальної освіти на робочому місці відповідно до вимог освітньої програми та індивідуального навчального плану;

- забезпечує неперервну комунікацію із Університетом;

- здійснює контроль за розподілом та своєчасним переміщенням здобувачів освіти у структурних підрозділах суб'єкта господарювання;

- бере участь в аналізі результатів та якості навчання за дуальною формою здобуття освіти і вносить пропозиції своєму керівництву щодо її поліпшення.

6.2.10. Наставник дуального навчання:

- здійснює керівництво навчанням здобувачів освіти у відповідності до програми практичного навчання на робочому місці та індивідуального навчального плану;

- сприяє адаптації здобувача освіти до робочого місця;

- бере участь у оцінюванні результатів навчання здобувачів освіти за дуальною формою спільно з уповноваженими представниками Університету;

- може проходити спеціальну методичну підготовку щодо здійснення керівництва навчанням здобувачів освіти на робочих місця, в тому числі на базі Університету.

6.2.11. Суб'єкт господарювання може надавати можливість стажування на виробництві педагогічним та науково-педагогічним працівникам Університету.

6.2.12. Суб'єкт господарювання може пропонувати здобувачам освіти за дуальною формою укладання/продовження трудового договору після завершення навчання.

7. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

7.1. Фінансування здійснюється за рахунок коштів державного бюджету, коштів юридичних (фізичних) осіб, коштів підприємств (організацій, установ) та за рахунок інших джерел, не заборонених законодавством.

8. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

8.1. Тимчасове положення «Про порядок організації та проведення дуального навчання в Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут» розглядається й ухвалюється вченою радою університету та вводиться у дію наказом ректора.

8.2. Положення набуває чинності з дня введення його в дію наказом ректора, якщо інше не передбачається тим же наказом.

Зміни та доповнення до Тимчасового положення «Про порядок організації та проведення дуального навчання в Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут» розглядаються й ухвалюються Вченою радою університету за поданням методичної ради чи профільного проректора, затверджується його нова редакція, або дія Положення скасовується, та вводиться в дію наказом ректора.

Додаток 1
до Положення
Зразок

ДОГОВІР
про дуальне навчання студента
Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»
на підприємствах, в установах та організаціях

м. Харків

« » 20 р.

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут» (далі - Університет) в особі ректора, професора Є.І. Сокола, що діє на підставі Статуту, з однієї сторони, та _____

(найменування підприємства, установи, організації)

(далі — Підприємство), в особі _____,

(посада, прізвище, ім'я, по батькові)

що діє на підставі _____,

(номер і дата затвердження (видачі, реєстрації) статуту або довіреності),

з другої сторони та студента _____,

(прізвище, ім'я, по батькові)

який навчається у Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут» (далі – Студент) з третьої сторони, разом іменовані «Сторони», уклали цей договір про наступне.

1. Предмет договору

1.1. Університет і Підприємство зобов'язуються спільно організувати і впроваджувати елементи дуальної форми навчання у практичну підготовку Студента, що навчається за професією.

1.2. Метою впровадження елементів дуальної форми навчання є підвищення якості підготовки професійної складової Студента державному стандарту вищої освіти, а також надбання ним практичних навичок роботи на базі підрозділів Підприємства.

2. Строк та умови дуального навчання на підприємстві

2.1. Строк дуального навчання на підприємстві становить з «___» _____ 20__ р. по «___» _____ 20__ р.

2.2. Режим дуального навчання на підприємстві _____.

2.3. Спеціальність (кваліфікація) або професія (кваліфікаційний рівень) _____.

2.4. Місце дуального навчання на підприємстві _____.

(найменування структурного підрозділу підприємства, установи, організації, його місцезнаходження)

3. Зобов'язання сторін

3.1. Університет зобов'язується:

3.1.1. Розробляти та погоджувати з Підприємством графік навчального процесу та

індивідуальну програму з теоретичної та професійно-практичної підготовки, що здійснюються на основі дуальної форми навчання.

3.1.2. Забезпечувати Студента відповідним рівнем теоретичних знань, навчально-методичною літературою та матеріалами відповідно до цілей і завдань професійної підготовки.

3.1.3. Надавати працівникам Підприємства – керівникам дуального навчання Студента, своєчасну навчально-методичну допомогу.

3.2. Підприємство зобов'язується:

3.2.1. Визначити строки, місце (структурний підрозділ) та режим дуального навчання на підприємстві, спеціальність (кваліфікацію) або професію (кваліфікаційний рівень), призначити керівника з числа працівників підприємства.

3.2.2. Надати Студенту робоче місце, обладнане відповідно до правил і норм охорони праці, безпеки праці та виробничої санітарії.

3.2.3. Здійснити матеріальне забезпечення (надати необхідне обладнання, інструменти, сировину, витратні матеріали тощо) відповідно до індивідуальної програми.

3.2.4. Створити належні умови для виконання Студентом індивідуальної програми, не допускати залучення його до виконання робіт, які не відповідають такій програмі, здобутій спеціальності (кваліфікації) або професії (кваліфікаційному рівню).

3.2.5. Проводити обов'язкові інструктажі з охорони праці (ввідний та на робочому місці), навчати Студента безпечних методів праці, надати спецодяг, запобіжні засоби, забезпечити медичне обслуговування за нормами, встановленими для штатних працівників.

3.2.6. Надати Студенту можливість користуватися спеціальною літературою, технічною та іншою документацією, необхідною для виконання індивідуальної програми.

3.2.7. У разі виконання Студентом професійних робіт, передбачених індивідуальною програмою за встановленими нормами, (види робіт та їх обсяг) забезпечити своєчасну їх оплату в сумі на підставі акту здавання-приймання робіт.

3.2.8. Не залучати Студента до надурочних робіт та не направляти їх у відрядження, які не пов'язані з виконанням індивідуальної програми.

3.3. Студент зобов'язується:

3.3.1. Оволодіти видами робіт, передбаченими індивідуальною програмою.

дотримуватися вимог установчих документів та правил внутрішнього трудового розпорядку, встановлених на підприємстві, норм охорони праці та умов колективного договору.

3.3.2. Дбайливо ставитися до майна підприємства.

3.3.3. Не розголошувати інформацію, що стала йому відома під час дуального навчання на підприємстві, яка становить комерційну таємницю та є інформацією з обмеженим доступом.

4. Права сторін

4.1. Права Університету:

4.1.1. Здійснювати контроль за проходженням професійно-практичної підготовки за дуальною формою навчання на Підприємстві

4.2. Права Підприємства:

4.2.1. Застосовувати до Студента під час навчання матеріальне та моральне стимулювання за якісні показники навчання чи заходи дисциплінарного впливу при

порушенні правил трудового розпорядку.

Вносити пропозиції про можливе працевлаштування Студента на виробництві після закінчення Університету.

4.2.2. Вносити пропозиції щодо оновлення змісту навчальних планів і програм, графіку навчального процесу.

4.2.3. Брати участь у державній кваліфікаційній атестації та кваліфікаційному іспиті (пробні кваліфікаційні роботи) для незалежного оцінювання професійних компетентностей Студента.

4.3. Права Студента:

4.3.1. Отримувати додаткові винагороди та соціальні пільги, передбачені працівникам Підприємства.

4.3.2. Отримати безкоштовно спецодяг, запобіжні засоби, медичне обслуговування за нормами, встановленими для штатних працівників.

4.3.3. Користуватися спеціальною літературою, технічною та іншою документацією, необхідною для виконання індивідуальної програми.

5. Термін дії договору:

5.1. Договір набирає чинності з «___» _____ 20___р. по «___» _____ 20___р.

5.2. Додаткові умови та зміни до Договору розглядаються Сторонами у десятиденний термін і оформляються додатковими угодами в письмовій формі. Доповнення до Договору є його невід'ємною частиною з моменту підписання Сторонами.

6. Відповідальність сторін:

6.1. Сторони несуть відповідальність за невиконання своїх зобов'язань за цим Договором відповідно до законодавства України.

6.2. Сторони звільняються від відповідальності за невиконання зобов'язань за цим Договором, якщо це стало наслідком обставин непереборної сили.

7. Інші умови

7.1. У всьому іншому, що не передбачено умовами цього Договору, Сторони керуються чинним законодавством України.

7.2. Усі суперечки та розбіжності, які можуть виникнути у зв'язку з укладанням, тлумаченням, виконанням та розірванням цього Договору, підлягають вирішенню шляхом переговорів між Сторонами.

7.3. Договір складений у 3-х (трьох) примірниках, які мають однакову юридичну силу, по одному примірнику для кожної із Сторін.

УНІВЕРСИТЕТ

НТУ «ХПІ»

Вул. Кирпичова, 2
Україна, м. Харків, 61002

Ректор НТУ «ХПІ»

_____ Євген СОКОЛ
М.П.

ПІДПРИЄМСТВО

НАЗВА ПІДПРИЄМСТВА

Юридична адреса підприємства
...

Генеральний директор підприємства

_____ Ім'я ПРІЗВИЩЕ
М.П.

СТУДЕНТ _____

(прізвище, ім'я та по батькові)

Паспорт _____

(серія, номер, дата видачі, ким виданий)

Ресстраційний номер облікової картки
платника податків _____

(місце проживання)

«__» _____ 20__ р.

Додаток 2
до Положення
Зразок

ДОГОВІР №
про співробітництво

м. Харків

« » 20 р.

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут» (далі - Університет) в особі ректора, професора Є.І. Сокола, що діє на підставі Статуту, з однієї сторони,

та _____
(найменування підприємства, установи, організації)

(далі — Підприємство), в особі _____,
(посада, прізвище, ім'я, по батькові)

що діє на підставі _____,
(номер і дата затвердження (видачі, реєстрації) статуту або довіреності),

з другої сторони, розуміючи необхідність і важливість співпраці у справі підготовки фахівців з вищою освітою, керуючись прагненням до взаємовигідних дружніх відносин, співробітництва та партнерства, дотримуючись вимог чинного законодавства уклали між собою цей Договір про наступне:

1. Предмет договору

1.1. Координація спільної діяльності учасників Договору, щодо реалізації Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», також Конституції України, Кодексу законів про працю України та Закону України «Про зайнятість населення».

1.2. Використання Підприємства, як бази для стажування, дуального навчання та проведення практики студентів Університету зі спеціальностей, необхідних Підприємству.

1.3. Формування складу кадрів, спроможного ефективно діяти в умовах ринкової моделі розвитку України, а також забезпечення потреб Університету у науково-педагогічних працівниках для викладання циклу дисциплін та створення умов для проведення практичних занять.

1.4. Спільне використання наукових розробок та рекомендацій Університету для втілення їх на практиці.

1.5. Проведення спільних нарад, семінарів, науково-практичних конференцій з питань досягнень в науці використання інформаційних систем і технологій в навчальному процесі.

1.6. Спільне корегування навчальних програм відповідно до вимог Підприємства.

1.7. Співпраця в інших напрямках на основі взаємної зацікавленості сторін.

2. Зобов'язання сторін

2.1. Університет зобов'язується забезпечити:

2.1.1. Підготовку фахівців зі спеціальностей, необхідних Підприємству, на сучасному науково- методологічному та методичному рівнях.

2.1.2. Направлення студентів денної форми навчання на стажування, дуальне навчання та навчально-виробничу практику на Підприємство на підставі окремих договорів.

2.1.3. Узгодження з Підприємством програм стажування, проведення дуального навчання та практики студентів.

2.1.4. Керівників проведення стажування, дуального навчання, практики відповідною навчально- методичною документацією.

2.1.5. Організацію проведення науково-практичних конференцій, «Круглих столів» та семінарів за участю працівників Підприємства з актуальних проблем.

2.1.6. Надання консультаційної, методичної допомоги працівникам Підприємства при втіленні наукових розробок.

2.2. Підприємство зобов'язується забезпечити:

2.2.1. Надання пропозицій щодо корегування навчальних програм, відповідно до вимог, які ставляться для спеціалістів на виробництві.

2.2.2. Організацію проведення і керівництво стажуванням, дуального навчання та практиками за узгодженими спеціальностями, кількістю студентів і термінами проходження на своєму підприємстві згідно з навчальними планами підготовки бакалаврів, магістрів.

2.2.3 Проведення інструктажів з дотримання правил і норм охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії студентів, у період стажування, дуального навчання та практики

2.2.4. Надання взаємної можливості проведення лекцій, семінарів та навчань за участю спеціалістів Сторін.

2.2.5. Випускників, молодих спеціалістів, що направлені на підприємство за узгодженими списками роботою, згідно з отриманою спеціальністю і кваліфікацією відповідно до чинного законодавства.

3. Строк дії договору

Договір вступає в силу з моменту його підписання обома Сторонами та діє 3 роки з автоматичною пролонгацією на той самий термін за відсутності письмового заперечень будь-якої Сторони.

4. Інші умови договору

4.1. Зміни і доповнення до цього Договору, а також усі додаткові угоди, додатки до нього вважаються дійсними лише в тому випадку, якщо вони мають письмову форму і підписані уповноваженими представниками обох Сторін та скріплені їх печатками.

4.2. При реорганізації чи перейменуванні однієї зі Сторін її зобов'язання, щопередбачені цим договором, за погодженням Сторін передаються правонаступнику.

4.3. Договір може бути розірваний за письмовою згодою Сторін або однією зі Сторін випадку, коли одна зі Сторін Договору не виконує добровільно взятих на себе зобов'язань, але не раніше, через два місяці після письмового повідомлення про свій намір іншій Стороні.

4.4. Перелік видів співпраці й обов'язків Сторін не є вичерпним і може бути доповнений або переглянутий за згодою Сторін, що оформляється додатковими угодами.

4.5. Сторони здійснюють спільну рекламу набору студентів до Університету

4.6. Цей договір складений при повному розумінні Сторонами його умов і термінології українською мовою у двох ідентичних примірниках, які мають однакову юридичну силу, по одному для кожної із сторін.

УНІВЕРСИТЕТ

ПІДПРИЄМСТВО

НТУ «ХП»

Вул. Кирпичова, 2
Україна, м. Харків, 61002

Ректор НТУ «ХП»

НАЗВА ПІДПРИЄМСТВА

Юридична адреса підприємства

...

Генеральний директор підприємства

_____ Євген СОКОЛ
М.П.

_____ Ім'я ПРІЗВИЩЕ
М.П.

ДОГОВІР
про виробниче навчання студента
Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

м. Харків « » 20 р.

Студент _____,
(прізвище, ім'я, по батькові)

що навчається у _____ (далі — Університет)

та _____
(найменування підприємства, установи, організації)

(далі — Підприємство), в особі _____,
(посада, прізвище, ім'я, по батькові)

що діє на підставі _____,
(номер і дата затвердження (видачі, реєстрації) статуту або довіреності),

з іншої сторони, керуючись Законом України «Про зайнятість населення» і Кодексом законів про працю України, уклали цей Договір про нижченаведене про наступне:

1. Предмет договору

1. Предметом договору є дуальне навчання студента Університету.

2. Строк та умови виробничого навчання на підприємстві

2.1. Строк виробничого навчання на підприємстві становить з «___» _____ 20___ р.
по «___» _____ 20___ р.

2.2. Режим виробничого навчання на підприємстві _____.

2.3. Спеціальність (кваліфікація) або професія (кваліфікаційний рівень)
підприємства _____.

2.4. Місце виробничого навчання на підприємстві _____.

3. Права і обов'язки сторін

3.1. Підприємство разом зі студентом визначає зміст індивідуальної програми та перелік робіт.

3.2. Підприємство зобов'язується:

1) визначити строки, місце (структурний підрозділ) та режим виробничого навчання на підприємстві, спеціальність (кваліфікацію) або професію (кваліфікаційний рівень),

призначити керівника з числа працівників підприємства надати студенту робоче місце, обладнане відповідно до правил і норм охорони праці, безпеки праці та виробничої санітарії;

2) здійснити матеріальне забезпечення (надати необхідне обладнання, інструменти, сировину, витратні матеріали тощо) відповідно до індивідуальної програми;

3) створити належні умови для виконання студентом індивідуальної програми, не допускати залучення його до виконання робіт, які не відповідають такій програмі, здобутій спеціальності (кваліфікації) або професії (кваліфікаційному рівню);

4) проводити обов'язкові інструктажі з охорони праці (ввідний та на робочому місці), навчати студентів безпечних методів праці, надати спецодяг, запобіжні засоби, забезпечити медичне обслуговування за нормами, встановленими для штатних працівників;

5) надати студентам можливість користуватися спеціальною літературою, технічною та іншою документацією, необхідною для виконання індивідуальної програми;

б) у разі виконання студентом професійних робіт, передбачених індивідуальною програмою за встановленими нормами _____

(види робіт та їх обсяг)

забезпечити своєчасну їх оплату в сумі на підставі акту здавання-приймання робіт;

7) не залучати студентів до надурочних робіт та не направляти їх у відрядження, які не пов'язані з виконанням індивідуальної програми.

3.3. Студент має право:

1) отримати безкоштовно спецодяг, запобіжні засоби, медичне обслуговування за нормами, встановленими для штатних працівників;

2) користуватися спеціальною літературою, технічною та іншою документацією, необхідною для виконання індивідуальної програми.

3.4. Студент зобов'язується:

1) оволодіти видами робіт, передбаченими індивідуальною програмою;

2) дотримуватися вимог установчих документів та правил внутрішнього трудового розпорядку, встановлених на підприємстві, норм охорони праці та умов колективного договору;

3) дбайливо ставитися до майна підприємства;

4) не розголошувати інформацію, що стала йому відома під час виробничого навчання на підприємстві, яка становить комерційну таємницю та є інформацією з обмеженим доступом.

4. Відповідальність сторін

У разі невиконання чи неналежного виконання зобов'язань, передбачених цим договором, сторони несуть відповідальність відповідно до закону.

5. Порядок внесення змін до договору та розірвання договору

5.1. Зміни до договору вносяться за згодою сторін, якщо інше не передбачено законом, шляхом укладення додаткового договору.

5.2. Дія договору може бути продовжена за згодою сторін.

5.3. У разі виникнення обставин, які зумовлюють необхідність розірвання договору, сторона повинна повідомити про це іншій стороні не пізніше ніж за місяць до закінчення строку дії договору.

5.4. Дія договору припиняється:

- 1) у разі закінчення строку його дії;
- 2) за згодою сторін;
- 3) за ініціативою однієї із сторін до закінчення строку його дії в разі порушення або невиконання іншою стороною його умов.

6. Інші умови

6.1. Договір набирає чинності з «__» _____ 20__ р. по «__» _____ 20__ р.

6.2. Договір укладається у трьох примірниках, які мають однакову юридичну силу і зберігаються у кожній із сторін.

СТУДЕНТ _____

(прізвище, ім'я та по батькові)

Паспорт _____

(серія, номер, дата видачі, ким виданий)

Реєстраційний номер облікової картки
платника податків _____

_____ (місце проживання)

«__» _____ 20__ р.

ПІДПРИЄМСТВО

НАЗВА ПІДПРИЄМСТВА

Юридична адреса підприємства

...

Генеральний директор підприємства

_____ Ім'я ПРІЗВИЩЕ

М.П.

«__» _____ 20__ р.

АТЕСТАЦІЙНИЙ ЛИСТ
за результатами дуального навчання на виробництві
студента _ курсу Національного технічного університету
«Харківський політехнічний інститут»

зі спеціальності _____

(назва посади)

(прізвище, ім'я, по батькові студента)

прийнятий (а) на посаду _____

(назва посади)

(назва підприємства, установи, організації)

в період з «___» _____ 20___ р. по «___» _____ 20___ р.

У період дуального навчання на виробництві виконував наступні види робіт:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

Характеристика якості виконання робіт: _____

Характеристика студента щодо дотримання дисципліни та прийнятих норм поведінки на підприємстві _____

Особистісні якості (працездатність, вміння навчатися, почуття відповідальності, комунікативні навички, стресостійкість, лідерські якості тощо): _____

РЕЗУЛЬТАТИ АТЕСТАЦІЇ

Недоліки в теоретичній підготовці студента: _____

Пропозиції щодо підвищення рівня організації дуального навчання на виробництві, корегування навчальних планів, освітніх програм тощо:

Оцінка студента _____ за результатами атестації дуального навчання на виробництві (за 5-ти бальною шкалою): _____

(прописом)

Куратор студента на підприємстві _____ (особистий підпис)

(займана посада)

(ініціали, прізвище)

Керівник підприємства _____ (особистий підпис)

(займана посада)

М.П.

(ініціали, прізвище)

М.П.

Дата

Підпис

Типова процедура конкурсу проведення конкурсного відбору на індивідуальне дуальне навчання та порядок оформлення документів

1. Після розміщення оголошення (П.П. 3.1 – 3.3.) претенденти на участь в конкурсі протягом 20 днів можуть подати до деканату факультету (дирекції інституту) заявку на участь у конкурсному відборі за формою (Додаток 6);

2. Після закінчення терміну подачі заяв, протягом 1 тижня експертна комісія зі спеціальності разом з представниками Підприємств та представником від студентства відбирають не більше 3 претендентів на одне вакантне місце з дуального навчання, враховуючи середній бал, за результатами складається Протокол.

3. Обрані кандидати мають пройти співбесіду, за результатами якої робиться остаточний відбір учасників навчання за дуальною формою, про що складається відповідний Протокол.

4. Після оголошення результатів конкурсу, видається відповідний наказ ректора про дуальне навчання здобувачів. Для проходження виробничого навчання на підприємстві, студенту надається затверджений графік дуального навчання. Відповідний проект наказу вносить декан факультету (директор інституту) не пізніше ніж за два тижні до початку виробничого навчання на підприємстві. У наказі має бути відображено:

- місце і термін виробничого навчання на підприємстві;
- реквізити договору;
- призначення відповідального за організацію методичного забезпечення, інструктажу з охорони праці та контроль дуального навчання з прийняттям атестації (випускного екзамену) від випускової кафедри;

5. Для оформлення дуального навчання студенти подають керівникові підприємства такі документи:

- заяву на проходження навчання за дуальною формою (Додаток 7);
- копію паспорта;
- копію документа про освіту (за наявності);
- копію реєстраційного номера облікової картки платника податків.

6. Студенти, які проходять навчання за дуальною формою на підприємстві згідно з переліком професій, виробництв та організацій, працівники яких підлягають обов'язковим профілактичним медичним оглядам додатково подають медичну книжку, а у разі потреби – сертифікат про проходження профілактичного наркологічного огляду та довідку про проходження попереднього (періодичного) психіатричного огляду відповідно

ДО ЗАКОНОДАВСТВА.

**Додаток 6
до Положення
Зразок**

Керівникові _____
(Директору інститута/Декану факультету)

Заява

Від _____, студента __ групи, курс _____, спеціальність _____, на участь у конкурсному відборі на навчання за дуальною системою на підприємстві _____ на посаді _____.

З умовами конкурсу та умовами роботи ознайомлений.

Дата

Підпис

**Додаток 7
до Положення
Зразок**

Керівникові _____

(найменування підприємства,
установи, організації)

(прізвище та ініціали керівника)

(прізвище, ім'я та по батькові студента)

Заява

Прошу прийняти мене на виробниче навчання на підприємстві

_____ (найменування підприємства, установи, організації, їх структурного підрозділу)

з «_____» _____ 20____ р. по «_____» _____ 20____ р.,

за _____ (здобута спеціальність (кваліфікація) або професія (кваліфікаційний рівень))

Мета виробничого навчання на підприємстві _____.

Даю згоду на оброблення моїх персональних даних відповідно до вимог Закону України «Про захист персональних даних».

Дата

Підпис

